

ANGELJČEK

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtnu.)

Št. 9. Ljubljana, dné 1. septembra 1898. VI. tečaj.

Prvo sv. obhajilo.

II. Nevredno obhajilo.

Največja nesreča, ki bi mogla zadeti prvoobhajjanca, bi bilo nevredno ali božjeropno obhajilo. Bolje bi bilo, da bi tak otrok preje umrl, predno se približa čas prvega svetega obhajila. Božjeropno prejme sv. obhajilo le oni, kdor vé, da ima smrtni greh, pa tega greha noče obžalovati ali pa ga vedoma in kotoma zamolči pri sveti spovedi in gre vendar k obhajilu. Da bi ti, moj otrok, ne bil tako nesrečen, zato poslušaj, kakšna hudobija je ta greh in kako jo Bog kaznuje.

1. **Sv. Hijeronim** se je nekdanj, predno je šel v cerkev, nekaj razjezil. Ko pride do cerkvenih vrat, spomni se svoje pregrehe in si ne upa stopiti v cerkev, dokler se ne spokori. Niti najmanjšega pregreška si ne upa imeti v cerkvi, kjer biva živi Bog. — Nesrečni otrok pa, ki bi si upal nevredno prejeti sv. obhajilo,

pa sili prav tega živega Boga v svoje srce, ki je oskrunjeno z grehom. Tako srce je Jezusu tako ostudno, da, ko bi mogel še jedenkrat umreti, bi raje umrl, kakor šel v tako gnjusobo. Kakšno kazen mora torej pričakovati otrok, ki sili Zveličarja v tako srce!

2. Bi si li upal, ti otrok, vzeti v usta in zavžiti nabrušen nožiček, ki bi ti grlo prerezal? — Gotovo si se zgrozil nad tem vprašanjem. Neizmerno večjo predrznost pa stori oni, ki nevedno prejme sv. obhajilo. Tak si po besedah sv. Pavla „jé sodbo, ker ne razločuje telesa Gospodovega“, to je, zavžije takorekoč smrtno obsodbo ali obsodbo v pekel. Včasih Bog takega nesrečneža kaznuje tudi precej s smrtjo.

Misijonar iz reda minoritov, bivajočega v škofiji Verseille na Francoskem, je pripovedoval ta-le resnični dogodek: Ob koncu nekega misijona je hotel tamošnji župnik nekaj bolje poučenih učencev spustiti k prvemu sv. obhajilu. Teden dnij poprej mi je pripovedoval **• trinajstletnem dečku**, ki pod milim nebom ni bil prav nič vreden; ni znal ne katekizma, ne drugih potrebnih rečij, pa tudi pripravljen ni bil za sv. obhajilo. Stariši njegovi niso bili nič boljši. Za sv. misijon se niso menili in tudi sicer niso hodili v cerkev. Prvo sveto obhajilo jim je bila običajna vnanjost, katere se mora vsakdo udeležiti, da ne dela nepotrebnih izjem. Za kaj več pa ti ljudje niso imeli sv. obhajila. Ko je bila zadnja poskušnja, vprašal sem dečka razna vprašanja, pa nobenega ni znal odgovoriti. Vsled tega ga nisem smel pustiti k prvemu sv. obhajilu. Jokal je in sram ga je bilo. Ko je mati vse to zvedela, je same jeze kar divjala nad menoj, nad gospodom župnikom in nad našo vero. „Kaj je meni mar, če znaš ali ne znaš — šel boš vendar-le! Obleka je pripravljena in naj gospodje dovolijo ali ne, šel boš vendar-le!“ tako je govorila doma mati. — Otrok pravi: „Kaj pa, če mi ne bodo dali odveze?“ — „Kaj pa je na tem?“ vsklikne hudobna ženska, „ti pojdeš k obhajilu tudi brez spovedi. Saj je vse neumnost, in jaz ti prepovem iti k spovedi. Oblekla te bom v lepo novo obleko in ti pojdeš z drugimi vred k sv. obhajilu. Duhovnik tega ne bodo zapazili.“ Otrok je molčal, ker se je bal matere. Vendar

je sklenil skrivaj poprej iti k spovedi. Četudi je bil prav slabo vzgojen, ga je vendar groza obšla pri misli, da bi nevredno prejel sv. obhajilo. Žal, da je mati tako pazila nanj, da tega sklepa ni mogel izvršiti. Določenega dne se napravi deček v novo obleko ter se mej službo božjo pomeša mej druge otroke. Ko je prišla vrsta nanj, pristopil je k mizi božji in jaz sem mu dal sv. Rešnje Telo, ne da bi ga bil spoznal; potem se je zopet vrnil na svoje mesto. Komaj pa je preteklo nekaj minut, pade nezavesten na tla. Nesli so ga venkaj. Po sveti maši me pokličejo, rekoč: „Pater, hitro, hitro, jednega izmej obhajancev neizmerno krč vije in vsak čas bo umrl.“ Takoj grem v hišo, kamor so mi pokazali. Našel sem otroka v postelji in zraven mater, ki si je zastonj prizadevala polajšati bolečine. Ko me nesrečni deček zagleda, obrne se proti steni in začne kričati: „Proč, proč, ne maram vas!“ Kljub temu sem ostal in sem si prizadeval ga vsaj potolažiti. Še vedno nisem vedel, kaj se je zgodilo. Mati, vsa obupana, mi je kmalu vse razodela. Mislite si moj strah! Krč je zopet hudo prijel nesrečnega otroka. Mladi božjeropnik se dvigne na postelji, upre grozovito svoje oči v mater in s hripavim glasom zavpije: „Mama, ti si mi ukazala sv. obhajilo po nevrednem prejeti; jaz sem te ubogal, zato pridem pa sedaj v pekel. Ti si me pogubila!“ Še jedenkrat ga je krč prijel in izdihnil je svojo dušo.

3. Strašno je Bog kaznoval tega nesrečnega otroka; jednako strašne so pa tudi druge kazni, ki zadenejo božjeropnike. Taki nesrečneži oslepé na duši, to je, nič več ne vedó, kako žalostno je njih dušno stanje, ali pa postanejo popolnoma trdovratni, kakor Judež, ki se kljub vsem opominom Jezusovim ni kesal svojega greha. Strašne kazni so to! Vzrok teh kaznij je smrtni greh. Zato, ljubi otrok, varuj se greha. Boj se greha bolj kot strupene kače.

Vem tudi, da si sklenil vsak dan prositi Jezusa, da bi ga po nevrednem ne prejel pri svetem obhajilu. Spolnuj ta sklep. Tvoj angelj varuh bo zate prosil, da boš Zveličarju pripravil v svojem srcu prijetno stanovanje.

Al. Stroj.

Venec legend.

(Nabral Fr. Kralj.)

17. Žajbelj.

De vprašajte svoje skrbne matere, za kaj je žajbelj dober, in naštele vam bodo cele vrste boleznij, katere zna in more ozdraviti ta rastlina. Če ste pa še dalje radovedni in silite v matere, da naj vam povedó, odkod ima žajbelj svojo zdravilno moč, ali zakaj je dober, bodo najbrže molčale, ali pa rekle, ker ga je Bog za to ustvaril. In res je tako: Bog mu je dal zdravilno moč. Ali s tem še niste zadovoljni, kajnedá? Opo- morem torej vaši radovednosti in začnem:

Iz svetih zgodb je vsem znano, da sta morala bežati sv. Jožef in Marija z božjim Sinom pred krvoločnim Herodom v daljni Egipt.

Prišli so v puščavo. Nikjer ni bilo nobene kočé, nikjer drevesa, le divji žajbelj je rasel raztresen po planjavi. Radi bi se bili odpočili, a se niso mogli. Toda še hujše je prišlo. Zadej zagledajo v daljavi hitre jezdece, ki so bili poslani od Heroda, da bi Jezusa zasledili in ga umorili.

Kako se rešiti? Kaj hočejo v tej nevarnosti začeti?

Ta in jednaka vprašanja so se jima pojavljala v glavi, a odgovora nista znala nanje. Hiše ni, drevesa ni, grmiča ni . . . vse je sama gola puščava. Kako torej ubežati brzim jezdecem-preganjalcem?

Toda Bog ne zapusti svojih. Marija in Jožef vzdih- neta proti nebu, in — oj čudo — trije žajbeljni, ki so rastli ob potu, so se jeli širiti in širiti, dokler niso vseh treh svetih oseb v svoje stebelce sprejeli, potem so se pa zopet skrčili in postali nezatni ko prej. Jezdecí so se čudili, da so jim njihove žrtve izginile izpred očíj, a ker niso mogli ničesar zaslediti, so se brezuspešno vrnili.

Tako jih je rešila skromna rastlinica žajbelj. Jezus jo je blagoslovil in ji dal zdravilno moč, da je postala res blagor človeštvu v bolezni, kakor pravi latinska beseda „salvus“ (rešilen), iz katere je posneto slovensko ime. —

18. Oreh.

Kadar so orehi zreli, jih klatite; če jih o svetem Nikolaju ali o Božiču ne dobite mej darili, se tako nekako čudno namrdate, kakor da bi zaslužili zlate, a včasih še piškavih ne zaslužite. Iz tega sklepam, da imate orehe radi. A ker vem, da ste pridni, in da zaslužite polno kopo polnih orehov, vam bom v nadomestilo povedal jedno zgodbico, ker sem vas tako hudo razžalil in krivo obdolžil.

Na novoletno noč se marsikaj čudnega dogodi. Le vprašajte zgovorne dede in vsevedečne babice, kaj vam bodo povedale čudovitih storic. Če se drugega čudovitega ne zgodi, se saj to, da jedno leto umre, in se v istem trenutku drugo porodi.

Pred več leti se je tudi nekaj čudnega dogodilo v novoletni noči.

V neki vasi — ime sem že pozabil — hodil je v tej noči vaški čuvaj po vasi gor' in dol', kakor tisti graničar, o katerem govori pesem:

Po straži tiho gor' in dol'	Ne vidi nič, ne sliši nič,
Koraka graničar,	Kot bil bi mrtva stvar.

A rekel sem preveč, ker sem baš kar dejal, da ne vidi nič, ne sliši nič. Ne, naš stražnik je videl to noč nekaj in tudi slišal nekaj — silno čudovitega. Pa le zvesto berite, sedaj pride glavno.

Ko je tako tiho in zamišljeno korakal, prikaže se mu angelj Božji in mu pokaže dva predala. Prestrašen pogleda stražnik in vidi oba polna orehov. Angelj mu velí, da naj si jih vzame, kolikor hoče. Stražnik si jih nabere iz prvega predala, ki so bili istotako lepi videti ko v drugem. Toda angelj ga pouči in mu pravi:

„Naberi si jih iz drugega, kajti v prvem so sami piškavi. Orehi pomenijo ljudi. Glej, po zunanjem so si oboje vrste ljudje jednaki: dobri in hudobni. Pa kmalu bo konec sveta in takrat se bo odkrilo, kdo je pravičnik in kdo licemerec.“

Nato angelj izgine. Stražnik je imel pa polne žepe orehov.

Bodisi ta povestica resnična ali ne, za nas vse ima globok nauk in svarilen glas.

19. Petelinček (kukovec).

Marija je stala pod križem in je bridke solze točila zaradi trpljenja svojega Sina. Vroč solze bi bile padale na zemljo, toda lovila jih je v svojo čašo cvetlica, ki je na istem kraju rastla. In solze so bile pekoče, bile so goreče kot živo oglije, ker so izvirale iz materinega srca. Kamor je padla solza, naredila se je v cvetki črno-rujava lisa, ki se pozna odslej v večni spomin. Le pogledjte cvetlico, ali ni res tako ?

Trije sokoli.

(Basen.)

Gladen sokol se je spustil sè svojega visokega ležišča doli v mirno vas, da bi si poiskal hrane. Poskus se mu je obnesel jako dobro: ugrabil je tolstega goloba. Skrbno je zasadil orjaške kremplje v nežno meso in bliskoma je odletel s plenom na svoj dom nazaj.

Tu ga je površno oskubil in že se je radoval bodočega slastnega kosilca. A priletel je drug ne manj lačen sokol in poželjivo gledal pripravljeno jed. Hotel se je i on udeležiti bratčeve pojedine. Strastno je posegel po nastavljeni pečenki, a prvi sokol ni hotel z bratom deliti svojega plena. Vroč boj se je vnel mej obema. — Tretji sokol pa je od strani gledal ves ta prizor. „Sedaj-le je čas“, mislil si je, „ko si lahko kaj privoščim za svoj prazni želodček“; in ko sta se onadva le še ruvala, izmaknil jima je mastno pečenko ter jo v krempljih odnesel v svoje bivališče. Ko je pa letel, kričal je bojevalcema še s hripavim glasom:

„Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima.“

F. Gradimir.

Hej, pokonci!

Skoro zora zlata,
Solncu odprè vrata,
Da nam dan pripelje,
Stvarstvu vsem v veselje!

V tretje kokot poje;
Kliče putke svoje;
V tretje ž njimi v dvori,
Stopa doli, gori!

Deca, brž pokonci,
Močnik čaka v lonci!
Brž se oblecite,
Ličica umijte!

Potlej pa v nebesa
Dvignite očesa;
Čelo vsak si križaj,
I se k jedi bližaj.

Potlej vsak na delo!
Delo bistri čelo,
Okrepčuje ude,
Misli jemlje hude!

Vneslav.

S l a n a.

Cvetka je na vrtu cvela,
Krasno cvela in duhtela;
Bil vesel je cvetke vsak,
Rad pripél bi jo za trak.

Pala pa je v noči slana,
Slana „smrt cveticam“ zvana:
Cvetka, včeraj še krasna,
Danes vže je vela vsa.

Tudi nate, deca mlada,
Rada smrtna slana pada:
Varuj skrbno slane se —
Družba zlôbna slana je.

A. P.

Suhe živali.

Saprt je danes v šoli bil Andrejček:
Na sled so mu prišli gospod učitelj,
Da včeraj se jim je lagal debelo.
Užalilo je mater to hudo,
In ko potrť se je domov priplazil,
Prav jezno so držali se ves čas,
Kosila niso dali mu zato.

Pač huda v šoli bila je samota,
 Še hujša mu samota je v želodcu!
 S police vzame zgodbe, sveto pismo,
 A ne, da v njih iskal bi tolažila,
 Zato le, da bi majki se prikupil,
 Zato le, da kosilo bi dobil.
 Na vrtu v senci zgodbe čita pridno,
 O Jožefu egiptskem čita zgodbo,
 Kako razložil je kraljeve sanje
 O sedmih suhih, sedmih tolstih kravah.
 Nakrat Andrejčku se posveti v glavi:
 „Oh, sanjal je lepo egiptski kralj,
 Nikoli sanjal jaz ne bom tako!“

Kozolce glad v želodcu mu obrača,
 Po prstih k majki se pritihotapi,
 Sladko Andrejček govori: „O mati,
 Prečudne sanje sem imel nocoj!
 Na pašo štiri sem živali gnal:
 Ovčico, kravo, osla in konjiča;
 Tako so suhe bile te živali,
 Da gledal sem lahko jim skozi rebra.
 Kaj pravite, o mati, vi na to,
 In kaj pomenile bi sanje take?“
 Konča Andrejček in tako si misli:
 „Gotovo sem se jim prikupil zdaj,
 Gotovo dajo dobro mi kosilo.“
 Molčijo mati, čudi se Andrejček,
 Takoj popravljati hiti boječe:
 „Če se ne motim, bilo je drugače,
 Le tri sem suhe, mati, gnal živali.“
 Molčijo mati, čudi se Andrejček,
 Takoj popravljati hiti boječe:
 „Če se ne motim, bilo je drugače,
 Le dve sem suhe, mati, gnal živali.“
 Molčijo mati, čudi se Andrejček,
 Takoj popravljati hiti boječe:
 „Če se ne motim, bilo je drugače,
 Le jedno, mati, gnal žival sem suho.“
 A trdo zdaj se mati oglašé:
 „Nobene nisi gnal, lažnjivi deček!
 Kdaj odvadiš se, nesrečno dete,
 Lažij ostudnih? Čakaj le, da pasel
 Živali štiri gladne si lažnjivo,
 Resnično glad boš pasel štiri dni!“

Greg. Gornik.

Podobica v gozdu.

(Dogodba iz življenja.)

(Konec.)

Se tisto jutro se je orožnikom naznanila tatvina. Jaz nisem imel niti pojma o obsegu in posledicah naše nesreče, ker bil sem premlad.

Hladnokrvno sem sedel pred hišo na klopi in glavno nesrečo zame smatral sem seveda le vkradeno čedno birmsko obleko. Vendar-le zaradi tega otožen in zamišljen pozabim tisto jutro popolnoma na šolo. Jako neljubo mi je bilo to, zlasti zaradi tega, ker so imeli dan gospod katehet in ne bodem mogel toraj gledati lepih podob. Morda pa bodo zopet delili male podobice?

Na spomin mi pride ona čudna podobica, ki sem jo prejel prejšnje poletje v šoli in katero sem pustil čez zimo na drevesu pri studencu. Najdem jo li še tam? Baš danes jo hočem zopet videti!

Letim doli k studencu, razgrnem na smreki zelenje in zares — podobica je še skoraj nespremenjena, le od zadnje strani je prišlo do nje nekaj mokrote.

Sedaj sem te, podobica, vendar jedenkrat zopet videl. Namenjen oditi, čutim nekaj rahlo pasti na svoj klobuk. Pa kaj to, da mi za vrat padajo z drevesa drobne smeti.

Pogledam na drevo, pa ne opazim ničesar, pač pa se sliši neko lahko praskanje po drevesu.

Stopim nekaj korakov nazaj in pogledam v vrh smreke. Sedaj šele zapazim vitko rujavkasto živalico z dolgim kosmatim repom.

Jaz poprej še nikdar nisem videl žive veverice, a vendar sem jo spoznal na prvi hip in hotel sem si jo nekoliko natančneje ogledati. Toda to me je stalo mnogo truda.

Kakor hitro me zagleda veverica pod smreko, spusti se hitro kakor blisk na drugo, iz te na tretjo, četrto in daljne smreke; jaz pa radoveden, kam pojde živalica potem, ko ji zmanjka v bližini smrek, dirjam za njo.

Smrek ni hotelo zmanjkati; jaz pa dirjam še vedno za kosmato živaljo precej daleč v teman gozd.

Večkrat je nakrat zmanjkalo veverice na smrekah, da je nisem videl nikjer več, pa se prikaže zopet kje izza veje in skakanje se iz nova prične.

Sedaj je bila na drevesu, kjer naprej za več korakov ni bilo v bližini nobenega drevesa več. Radoveden, kaj počne živalica sedaj, mečem za njo suhe storže.

„No, sedaj sem te vendar spravil v zadrego“, si mislim, ko se veverica niti ne gane več na drevesu. „Ne pustim te nazaj z lepa“, grozim se ji.

Končno pa se temu iskanju in metanju storžev vendar naveličam.

Sedem na trohlen štor in gledam pred-se po gozdu. Nekaj časa sedim že tu, ko se ozrem zopet na smreko, kjer sem pustil veverico. Glej no! ravno na nasprotni strani pleza tiho po deblu doli, ter skoči na tla.

„Sedaj te imam, stvar ti kosmata!“ si mislim; a ko me veverica zagleda, je kakor blisk zopet na bližnjem drevesu.

Uverjen sem bil sedaj, da živalice, ki je urnejša od mene, ni moč ugnati in da je moje delo zastoj.

Krenem nazaj proti domu, pustivši veverico v miru.

Nazaj gredoč po gozdu, dospem do male podzemeljske votline, ki je bila v nekem plazu precej dobro skrita in z mahom zaraščena. Poznal sem to votlino.

V njo smo se skrivali vaški otroci po leti, nabiraje jagode in črnice.

Danes pa je vhod v to jamo z mahom popolnoma zadelan in zatlačen; zakaj neki?

Kdo bi bil to napravil in kdaj, saj vendar sedaj čez zimo ni nikdo imel tu ničesar opraviti.

Stopim bliže, dregnem z nogo v stlačeni mah in glej, notri v votlini vidim veliko belo rjuho za vogle skupaj zvezano, ven molijo pa moje ukradene hlače.

Sedaj zdirjam z neizrečenim veseljem domov. Cule nisem mogel s seboj vzeti.

Ko stopim doma v hišo, najdem tu očeta, za mizo pa sedi brkast orožnik, ki je imel puško s svitlim bodalom k mizi prislonjeno in je v svojo knjigo nekaj

pisal. Jaz se tega čuvaja pravice, prav za prav njegovega groznega orožja, tako prestrašim, da zbežim naravnost nazaj v vežo.

„Kje si se potepal?“ kličejo me oče nazaj. Stopim plaho v sobo s povešenimi očmi in opravičujem svojo odsotnost iz doma.

„V gozdu sem bil“, pravim, „in tam v tisti jami sredi gozda je skrita naša obleka.“

„Kje si videl obleko?“ pristrižejo mi oče besedo.

„Tam v podzemeljski jami, kjer se skrivamo mi pred nevihto — skrita je velika cula; jaz je nisem mogel sam nesti domov.“

„Morda je denar tudi v jami“, pristavi hitro orožnik, stlači knjigo v svojo torbo, vrže naglo puško čez ramo in potrka mene po plečih, rekoč: „Nič se ne boj, fant; le pojdi hitro z nama in pokaži, kje je skrita cula.“

Vsi trije hitimo naravnost v gozd. Prišedši v jamo, razveže orožnik culo. Obleka se najde vsa. Tudi očetova listnica, v kateri so bili shranjeni bankovci, je mej obleko, a prazna je, denarja ni. Oče prebledijo kot zid.

„Veste kaj, oče“, pravi orožnik: „Tat je zvit zločinec in če se ne motim, zasledujejo oblastva to človeče že precej dolgo. Vjeti se ne dá, ker potuje le po noči, po dnevi pa se ne upa mej ljudi in se skriva le po šumah in gozdih.“

„Verjemite mi, tat ne bo daleč od vaše vasi ter bode prišel gotovo še nocoj po culo; če bi je ne mislil vzeti, bi je ne bil tu skrnil.“ „Jaz ostanem sedaj tukaj in tudi še nocojšno noč. Če se mi posreči ptička zasačiti, potem je tudi mogoče, da dobimo še denar pri njem; če pa ne pride nocoj po svoj plen, tedaj pride jutri večer.“ „Pustite culo za sedaj tukaj, vidva pa pojdita domov.“

Nestrpno so pričakovali oče večera.

Takoj ko se zmrači, vzamejo oče doma dve odeji in gredó v gozd pomagat stražiti orožniku.

Drugo jutro je bil že dan, ko pridejo oče domov z odejama in nevoljni naznanijo, da tatu ni bilo po culo in da hoče orožnik stražiti še prihodnjo noč, sedaj pa je moral oditi ter pride na večer nazaj, zatoraj ne kaže jame puščati čez dan brez straže.

Oče si najmejo sosedovega hlapca in oba odideta zopet stražit jamo.

Čakala sta celi dan na tatov prihod; proti mraku pa pride zopet orožnik in jima veli oditi večerjat.

Oče pridejo domov in po večerji se z nami vred vležejo k počitku. A to noč tudi niso imeli miru, da bi bili mogli zaspati. Godrnjaje vstanejo zopet iz postelje, vzamejo s seboj dve odeji in hajd v gozd; jaz v svoji radovednosti, kako se bode prijel tat, grem ž njimi.

Tiho stopava z očetom skoz temni gozd. Jamo sva kmalu našla. Orožnik, ki je bil skrit v jami, zakliče tiho: „Oče, ali ste vi“, in veli naj bova sedaj popolnoma mirna ter naj se kje skrijeva nekoliko više nad jamo.

Noč je bila precej temna in oblačna. Spomladni veter je rahlo šumljal po drevju in le redko kdaj se je izza temnih oblakov, ki so drvili nad nami vedno v jedno smer naprej, — malo prikazala bleda luna. Pogosteje pa sta se oglašala čuk in sova više v gozdu, kjer se začinja staro bukovje.

Rahlo sva vlekla z očetom na uho, od katere strani bode prilomastil k jami tat.

V domačem zvoniku bije ura najst, in zamolklo odmevajo udarci zvona po gozdu. Prava gozdna tišina nastane.

Nakrat pa potegne veter močnejše in tam pa tam pada z dreves suhljad in suhi storži in pri vsakem najmanjšem šumenju že mislim, da se približuje tat; orožnik pa se še vedno ne oglasi.

Moralo je že biti blizo polnoči, ko se nakrat sliši, kot bi se lomila suhljad pod nogami in tudi po bližnjem grmovju že šumi, kot da bi se kdo tiho plazil proti jami.

„Slišiš ga? sedaj pride“, dregnejo me oče rahlo v hrbet in vlečejo pol sedeč tanko na uho. Očividno je bil tat zgrešil pot k jami in je sedaj semtertja brskal po grmovju in iskal jamo. Nakrat pa zakriči orožnik s tako silo svoj „stoj!“, da se strahu zganem po celem životu in srce mi vtripa.

Oče skočijo kvišku, vržejo odejo raz sebe in planejo doli k jami. „Ga že imamo“, zakliče orožnik,

slišim pa tudi nek proseč glas: „Za Božjo voljo, prosim, pustite me!“

Res vidim, ko pridem tudi jaz k jami, tri osebe tam stati. Oče potegnejo po hlačah vžigalico in posvetijo hudobnežu pod nos. Videl sem ga nesrečneža, kako je zrl pred-se povešenih očij, preplašen ter tresel se na vsem životu. Bil je oni človek, ki je pred dvema dne-voma prosil prenočišča. Uvidel je sedaj, da zanj ni več rešitve, kajti orožnik ga je držal trdno za tilnik s svojo krepko roko, zatorej je obmolknil popolnoma in s povešenimi očmi je zrl orožniku v obraz.

„Kaj iščeš tu“, zagrmi orožnik nad ničvrednežem, ta pa molči in kmalo za tem zarožlja svetla veriga in tat je vklenjen.

„Kje imaš ženo in otroka?“ vpraša orožnik dalje. „V trgu prenočujeta“, izgovarja se tat. „Kje je ukradeni denar?“ „Jaz nimam nobenega denarja, preiščite me, jaz ga nimam in ga tudi nisem našel“, taji odločno hudodelnik.

Orožnik preišče in pretiplje tujcu vse žepe in obleko, denarja ne najde. Oče se komaj premagujejo, da ne bi se lotili hudodelnika z debelo gorjačo, ki so jo imeli s seboj.

Nato naloži orožnik culo tujcu na rame, ta jo mora nesti na naš dom, orožnik stopa za njim, oče in jaz pa za njima.

Ko pritiramo človeka z obleko na hrbtu domov, pokličejo oče mater, duri se odpró in ko zagledajo mati vklenjenega tujca s culo na rami, zažarí se jim obraz, ne morejo se več premagati in udarijo hudobreža s pestjo s tako silo po obrazu, da se mu iz nosa ulije kri in že so namerili pest na drugi, še morda močnejši vdarec, ko prime mater orožnik za roko, rekoč: „Pustite ga, kaznovali ga bodo drugi!“

Mati napravijo v hiši luč, tat odloži svojo culo v kot in nato začne orožnik še jedenkrat natanko preiskovati hudobneža. Ta mora naposled sezuti tudi čevlje, a denarja ni nikjer in tat neče o njem ničesar vedeti.

Oče, vsi srditi, ne vedô, kaj bi počeli s človekom in kako bi maščevali njegov zločin; pač slabo bi se bilo hudobnežu godilo, da bi ta ne bil v varstvu orožnikovem.

Orožnik pregleda še jedenkrat notranje dele tujeve obleke in ko preišče in pretiple telovnik, zapazi, da na znotrajni strani visi od šiva konec niti; vidi se, da je na tem mestu podoleka le prav površno in v naglici prišita. Ko prime potem orožnik telovnik z obema rokama, sliši se natanko šumeti papir, ki je zašit v obleki in ko potem še potegne in iztrga nit iz šiva, prikaže se na naše neizrečeno veselje in začudenje vseh osem bankovcev.

„Hvala Bogu nebeškemu“, vzdihnejo globoko oče, ter videti jim je, kot da bi se jim odvalil težak kamen od srca.

Ko se še stariša globoko zahvaljujeta orožniku za njegovo naporno, vstrajno delo in pomoč, mora se hudodelnik pripraviti na pot in vkljenjenega odvede orožnik v preiskovalni zapor.

* * *

Naša škoda je bila seveda popolnoma povrnjena, a to pa le vsled previdnosti človekoljubnega in vrlega orožnika. Da pa sem našel culo v jami in da se je prijel tam tat z denarjem vred, to pa se je dandanes zahvaliti jedino le — moji podobici v smreki — kar mi bodeš pritrtil dragi bralec sam.

Cirilček naš.

Cirilček naš bi zgrizel rad,
Kar v rokico vlovi,
A siromaček je premlad
In v ustih zoba ni.

Dobil je konja iz lesa,
Za rep mu je piščal;
Cirilček, ki je ne pozna,
Je glavo v usta djal.

Oblizal je žival tako,
Da nima ujjde več,
A deček naš je sam zato
Po celem licu rdeč.

In mati, zagledavši ga,
Kričé: „Krvav! Krvav!“
Cirilček se jim nasmehlja,
Pobarvan je — a zdrav!

L. Černej.

31. Kosec.

*Moderato.**P. Angelik Hribar.*

1. Pre-pe-li-ca prepe-li. Ko še ni mi-ni-la
2. Pot, ki če-lo mu ro-sí, Si o-bri-še, ko-so
3. Travne bilke pa-da-jo, Vmes si-ró-ti-ce cvet-
4. Padaj. pa-daj travi-ca. Siv-ka su-ho bo hru-

1. rosa; Kosec travi-co ko-si, V solncu se mu sve-ti ko-sa.
2. brusi; Kadar se mu dobra zdi, Razkora-čen jo posku-si.
3. li-ce; Gla-vi-ce pokla-da-jo Pe-te-lin-čki in zla-ti-ce.
4. stála; Pridna naša kra-vi-ca Mle-ka bo o-bi-lo da-la.

Jožef Stritar.

Pika, poka, pika, pok!

Pika, poka, pika, pok,
 Kravce ženem dol do lok!
 Spredaj stopa Dima,
 Zvonec glasen ima;
 Breza in Maroga,
 Sitni kot nadloga;
 Ko jih krvopitne
 Muhe jedó sitne,
 Brzo za ograjo,

V polje, log zbezljajo!
 Zadnja stopa Čada,
 Mleka daje rada:
 Kadar mati pride,
 Polne tri golide!
 Belo mleko, kaša
 Deci tečna paša!
 Mleko belopeno,
 Vince nam rumeno!

Vneslav.

Prebrisana ciganka.

K gospodinji pride ciganka in jo zaprosi: kruha, soli in luka. Gospodinja ji reče: „Ciganka, prosi za jedno, pa dobiš!“ — „Ali hočeš?“ vpraša ciganka. — „Hočem!“ — „Daj mi kaj kusa luka!“ reče nitro ciganka. Gospodinja se zasmeje ciganki in ji da, česar je prosila.

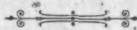
F. Kovec.

Zastavica.

(Priobčil Cid Em Nafr.)

Poglej me kávdra! Mar nisem ptič lep?
Pečenka kót moja je malo katerá!
Odreži pa glávo, izpulí mi rep,
Vsakdanja ostane ti časovna mera.

(Odgonetka in imena rešilcev v prib. listu.)

Kratkočasnica.

Prazne sanje. Sinček pripoveduje zjutraj očetu: „Nocoj se mi je sanjalo, da ste mi kupili nov klobuk.“ Modri oče odgovori: „Seda; naj se ti pa še sanja, kje raj dobim denar, da ti ga kupim.“

Odgonetka zastavice v 8. številki:

Sraka — ra...

Prav so jo uganili: Ogrin Rafael, drugošolec na Vrhniki; Fatur Janko in Slavko, učenca ra Rakeku; Kragl Viktor, Pravs; Aibert, Jelenc Iv., Salberger Adolf, Lončar Janko, Zupan Viljem, dij. v Trziču; Staré Bruno, dijak v Ljubljani; Pošenjak Am., Micika in Milica, učenke v Cveni pri Ljutomeru; Ličan Zorka, učenka IV. r. v Pirski Bistrici; Zupanc Ernst, drugošolec v Ljubljani; Vodopivec Drag. v Podgori pri Gorici; Slamberger Tonček, Inka in Nuša v Ljutomeru; Rosina Jožko in Mira, učenca mestne šole v Rudolfovem; Marinšek Edmund v Celju; Križanič Fa., Marija in Jozefa pri svetem Križu blizo Ljutomera; Robič Julčika, Herzog Leonija, Slačič Ana, Repič Elza, Kolar Alojzija, učence III. r. Franc-Joževe dekliške šole v Ljutomer; Adamič Marija v Ljubljani; Florijan, učenec 7. r. ljudske šole v Idriji; Korjan Iv., Hrga Matevž, Ivanu; Keček Jožef, učenc na Hanu pri Idriji.